

Utolás	árfolyam	
	penz	áru
magy. ker. bank.	101.25	101.50
" " " "	101.50	102.
hirtokos. föld-int.	—	—
" " " "	—	—
phségek.	—	—
nei vasut	96.	96.50
-dombr. zék, v.	91.75	92.50
ajóz. társ.	—	—
" vasut.	91.	91.50
v 1874 ki b.	91.	91.50
vasut v.	91.	91.50
erb (ezüst)	103.50	104.
nchid	97.	98.
ózsde-épület	—	—
rsjegyek.	—	—
ntézet	175.50	176.50
legy	40.	41.
	18.	19.
	38.50	39.50
namék.	—	—
vert).	5.63	5.65
8 trös arany	9.55	9.57
	9.55	9.57
100 márk.	58.70	58.80
ama (3 óra)	—	—
00 ném. bir. m.	58.70	58.80
00 holl. trtert.	—	—
00 feankért.	47.70	47.80
00 frankért.	47.70	47.80
10 font sterl.	120.20	120.40
árfolyamok.	—	—
adék	117.50	—
hitelbank	361.	—
s leszám. b.	164.	—
k	368.	—
nk	—	—
kölcsön	116.	—

a legkötönyebb gépszijakat

Valamint a gazdálkodó urak, úgy a t. cz. közbizságnak nagybecsű figyelmébe ajánlom továbbá szoba szőnyegeket a legnagyobb választékban

Mayer Ferencz.

T. tisztelttel

minden szélességre, fehér és barna kötőszíjakat, úgy minden nagyságu termény szőnyegeket

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 Mt. Negyed évre 2 Mt 50 kr.
 Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 3 „

Előfizetési pénz s minden közlemény:
 Köpiacz, VECSEY-báz, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
 TELEGGI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
 KAROLY könyvkereskedésében és a szerkesztőségben. Egyébut a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petitorsórt 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alkú szerint a legolcsóbb árárt.

Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
 „Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.

Né v. vagy bérmentetlennl beküldött késiratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyazintok k á s i r a t o k n e m a d a t n a k

Az ezredév.

Jön gyorsan, jön feltartatlanul a magyar nemzet országfoglalásának ezredik éve. Oly gyorsan közeleg, mint az üstökös, melynek pompája leköti a figyelmet, de némi aggodalmat is támaszt szokatlansága s a nevéhez fűződő regék által.

Ezer év! Ember elméje nem képes meg fogni, áttekinteni csak főbb vonásaiban is, mik történnék 10 századon át. Alig hogy a főbb mozzanatokról képes csak a történelem is számot adni, a részleteket még Klio fátyla világnál sem vagyunk képesek kivenni...

880. táján, Krisztus után, mint sziporkázó meteor csapott Európába a magyar. Tudjuk, mert sokan érezték a tünemény melegét, hogy mikor tájt jöttünk ide, de pontosan az idő nincsen feljegyezve sehol. Azt a napot, sőt évet is, melyben az új haza határán át lépett fajunk, nem őrizte meg irás, nem őrizte meg pusztíthatatlan emlék, csak a mese, csak a legenda.

A magyar nemzet 300 év óta nem volt abban a szerencsés helyzetben, hogy az ezredéves nyomokat vizsgálhatta volna, nem volt abban a helyzetben, hogy a multat kutathatta volna, hiszen a ránehezülő idegen hatalom féltékenysége még a jelent is semmivé akarta tenni.

Mindamellet a legszomorubb időkben is valának e nemzetnek fiai, a kiket egy dicső jövő reménye lelkesítvén, mindent elkövettek, hogy

felderítsék a mult sötétjéből a valót. A munka nehéz volt s a külön álló nyomozások különböző eredményekre vezettek. Elő áll a szüksége az eredmények összevetésére. Alig van hátra pár év, bármelyik számítás után induljunk is, a midőn itt lesz a nap, melyen meg keil emlékeznünk a honfoglalás nagy munkájáról. E nap meghatározása ma már égető kérdés. Mert e napon és egy napon kell ünnepelni az egész nemzetnek. E napnak olyannak kell lenni, mely méltó kifejezése legyen az örömnök, mit egy nemzet érezhet ezredéves történeti mult után.

Valahára felébredt kormányunk is. Trefort közoktatásügyi miniszter felszólította a tudományos akadémiát, hogy nagy tekintéllyel döntsön a szétágazó vélemények felett. Helyesen cselekedett! E kérdés eldöntésére senki inkább nincs hivatva, mint a nemzet legtekintélyesebb tudományos intézete.

De míg a miniszter ez intézkedését örömmel fogadjuk, nem hallgathatjuk el óhajunkat: vajha a tud. akadémia sürgősebben járna el, mint járt a miniszter, kinek bizonynyal, elébb is eszébe juthatott volna ez intézkedés.

És nem tudjuk elhallgattatni a követelés hangját, vajha a kormány nemcsak egy ilyen nemű intézkedéssel vélné ezredéves multunkkal szemben beteltnék kötelezettségét, hanem igyekeznék, nem úgy, mint eddig, mindent elkövetni arra nézve, hogy nemcsak mi ülhesünk meg nemzetünk e földön átelt ezer évé-

nek ünnepét, hanem késő utódaink számára is biztosíthatnék a jelen feladatainak bölcs megoldása által egy újabb ezredév?!

Képes-e erre a jelenlegi kormány. A mind magasabbra tornyosuló nemzetgyilkoló veszélyek, kétkedése intenek...

Semmi.

A delegációk elé most nem terjeszjenek sem vörös, sem kék, sem egyébféle „könyvet”. Eddig pedig szokásban volt. — A szavazó-gép legalább abból megtudott egyetmást, a helyzetre nagyon is tartozó dolgot.

Minek az a sokféle, időtöltő ceremónia? gondolják az illetékesek.

Az ilyen semmiségek azonban nagyon figyelemre méltó események. Az alkotmányok még a rongyait is tépik már odafünn.

Igy jutottunk — Bécsbe!

Egy szökevény magyar gróf, mint konstantinápolyi ügyvéd

A Konstantinápolyban francia nyelven megjelenő „Stambul” című lap, az ottani kormányok felhivatalos közlönye, a „Debreczen” folyó évi 126-ik számának egyik cikkét szóról-szóra átvette. A közlemény mint olvasóink is fognak emlékezni, a Dalmont-tragoediával kapcsolatban Pausz és Rádai szökevény foglalkozik. A „Stambul” most kapcsolatban közli hű fordításban a Rádai ellen Budapestten hezott törvényszéki ítéleteket, s ennek kapcsán más helyütt egy cikket.

Közöljük e cikket egész terjedelmében.

hez az orosz Czárnéhoz szöknöm; az az elszöktem!

„Oroszország, a szerint a mint csodákat hallottam róla, sokáig Eldorádóm volt nekem, és ha Lengyelországban és ha herceg Obinsky barátság ajánlata által vissza nem tartóztatam volna, eleitől fogva szándékoztam az északi Semiránus államokba menni, miképen azokat a Henriade szerzője nevezte.

„Ut” — mondam magamnak, — „megtiszteltetnek a tudósok, Diderot ur naponta nyájasságokat kap a császárnétól; de la Harpe ur, levelezésben áll vele; Voltaire urnak csak kívánnia kell, hogy nekie gyémántokat és könyvtárt küldjön; én a ki szerény vagyok, egy 1800 Lióú kis nyugdíjjal megelégszem” — ön tudja hogy ez volt az én számom.”

„És ön megkapta e nyugdíjt?” — kérdezé Danton.

„Majd meglátja ön!” — „alig léptem orosz földre, azonnal elfogtak mint kémét.”

„Ugy kell!” kiáltá Danton, „de remélem, hogy megmagyarázza ezt ön nekem.”

„Az ördögöt! hiszen azt — miután tudtam hogy a király elhurezoltatása az orosz kormány által tervezett csiny volt, és egyáltalában semmitse tudtam a negyvenkét lengyel főnök lefejeztetéséről; minden lehető egyéniségekkel elbeszéltem, hogy szerencsém volt, a Szaniszló király elhurezoltatásában rész venni.

„Nem szenved kétséget,” — mondam magamnak, — „hogy az orosz hatóságok az ily elbeszélés után, diadal ivet fognának bevonulásomkor Pétervárra állítani.”

„Jó feltevés volt öntől!” kiáltá Danton kaczagva. — „Jó! én előre látom mi

mében, bár nem minden része tartozik szorosán a kérdéshez. Mindamellet oly élénk képet nyújt a konstantinápolyi viszonyokról, és ottani diplomáciai működésének sajátos voltáról, hogy csak egy mondatot is kihagyni belőle hátrányosnak vélnők olvasóinkra nézve.

A cikkk így hangzik:

„Quintilien a szónokra és ügyvédre azt mondja, hogy az ügyes ember az ékes-szólás művészetében. Mielőtt az ügyvéd az ügyvédi karba fölvetetnék, megesküszik, hogy életét a társadalom védelmére és az özvegy és árva gyámolítására fogja szentelni. Nemes feladat az, mely az ügyvédre vár, és ahhoz olyan ember kell, kinek multjában nincsen semmi kivetni való, és aki ellenében a rágalom tehetetlennek bizonyul. Az árthatlan megmentésért, kit a látszat súlyt, helyreállításáért egy egész megbélyegzett család becületének a legnagyobb érvek és azáltal, hogy saját meggyőződéséhez hasonló meggyőződést elragadó ékes-szólással felkelt a bírák szeltemében, egy fejnek a bakótól való elvitatásáért és tőle való győzedelmes elragadásáért, ezekért vivja csatáit az ügyvéd, aki méltó ezen névre.

Dahogy az ügyvéd hivatását gyakorolhassa, fölemelt fölvel, sápadás és reszketés nélkül, ahhoz hogy az ő szava súlylyal és tekintéllyel bírjon a bírák vagy esküdtek előtt állva, elengedhetlenül szükséges, hogy tisztességes és jó ember hírében álljon. Különben ha legnagyobb tehetséggel lenne is megáldva, csak kompromitálna a védelmére bizott ügyet, ha mindjárt a világ legigazságosabb ügye volna is az. Páris régi nagy ügyvédei, kik daczára a lettres de cachet nak, ellent állottak a királyi önkénynek a Segnier és Omer Talanok, vagy napjainkban a Tronchet, a Serek, a Chavuean-Lagareok, a Berryerek, a Marierok és számos mások kitűnő példákat szolgáltatnak az utána-zásra az ő követőiknek.

Ezek olyan ügyvédek voltak, akik becsültté tették foglalkozásukat, akik az

fog következni, önt elfogták, hogy tömlöcbe vessék.”

„Jeles! A katonatiszt ki engemet kihallgatott tartományi alkormányzó volt, begyezte a fület a Szaniszló névnel, részut nézett reám, és minthogy e pillanatban Oroszországban a lengyelektől, ugy féltek mint a pestistől, rögtön elküldött az alkormányzó engemet egy várba, melynek nevet egészen halkal mondotta ki, hogy még csak a nevet se tudjam azon várnak, a melybe küldött, és a mely egy folyó közepében, nem tudom hogy fektűt.”

„Ah! lehetséges az?” — kiáltá Danton.

„Az nem valószínű, jól tudom én.” — felelé Marat, — „és mégis igaz; — ön tudja hogy van egy vers erről Beaulientól. Okom volt azóta gondolkozni e fölött, hogy ezen folyó a Duna legyen, és ezen vár Dunaburg, de nem állnék jól e gondolatért. Csak azt állithatom, például, hogy én itt egy tömlöcbe vettem, mely körülbelül a folyó vizzel színeit, továbbá, hogy valamint a pestis csak megérkezéssemre várt Kamieniczba, hogy ott látogást tegyen, a folyó csak az én elhelyeztetésemre várt a tömlöczen, hogy kiűnt-sön. Ennél fogva elkezdett börtönöm vizzel megtelni, és nyolc nap alatt két hüvelykről, három lábra növekedett az.

„Szegény Marat” — monda Danton, ki felfogni kezdette, hogy Marat legrosszabb szenvedései még nem beszéltettek el nekie.

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Danton és Marat.

(DUMAS SÁNDOR „Ingenué” című történelmi regényéből.)

HARMADIK RÉSZ.

44.

XIV.

Marat, miután a lengyel király katonatiszt jelvel ismeretséget kötött, miképen ismerkedett meg az orosz czárné tömőczartóival?

Marat folytatá tovább:

„Azt mondam önnek — ugy hiszem — hogy Szaniszló az összeesküdtek vezérének — ki bocsánatot kért — megbocsáttott.”

„És én hiszem, hogy a király nagyon okosan cselekedett — monda Danton — mert ha meg nem bocsáttott volna neki, akkor a kétségbeesés, azon hogy kegyelemvesztett ezen embert arra szoritotta volna, hogy Szaniszló magasztos fejét, mely már le volt vágva, teljesen ketté hasítsa.

„Valóban igaza van önnek — viszonozá Marat — röviden mondvá — megbocsáttott nekik, a mi a többi főnököket illeti, azóta megtudtam, hogy az oroszok által elfogattattak és fejük vétetett és pedig itélet nélkül, halasztás nélkül, valószínlűleg az attól való félelemből, hogy nagyon szabadon beszélhetnének ő felsége Lik Katalin császárné törekvéseiről, az ő kedves vazallusa a lengyel királyt illetőleg.

„Az én kihallgatásaim folytonosan

tartottak, én első vallomásomnál maradtam, mit nyakasságnak bélyegezték s ezen nyakasság által felfedezték végre bírám, kik igen tisztán látó emberek valának, hogy én bizonyára egyike sem vagyok az ő összeesküvő főnökeinek, hanem egyszerűen csak egy alárendelt lázadó.

És ön nem tett óvat az ellen? — kérdezé Danton.

„Ismét tréfál ön? Ön megtette volna azt? — ki, hogy óvat tegyék, drágálatosom, mondanom kellett volna, hogy ki vagyok! magamat illetőleg, Obinsky herceg és Obinska kisasszony emlékeztetést fel kellett volna elevenítenem. Szaniszló, ki az ő összeesküdtek legelőkelőbb fejének megkegyelmezett, engesztelékeny lehetett a magam fajta alárendelt lázadó iránt, és valószínlű volt; de Obinsky herceg, de Obinska kisasszony engesztelékenyek? — Soha.

És bizonyítékául szolgál annak, hogy én nekem százszor igazságom volt; mert elítéltettem, hogy holtomiglan a kaminieci várművekbe dolgozzam, és hogy a magasztos fejedelem ennél többet nem kívánt.

„Azután kiszabadítottat ön?”

„Az az a fenytő ház tömlöczébe vittem; — kiszabadításnak nevezte ezt ön? — jó — én tehát kiszabadítottam, nem mondok ellene. Rendeltetésem helyére elmentem, szerencsétlenségemre vagy szerencsémre, alig érkeztem meg Kamienieczba, midőn a dőghalál, mely mint látszik csak reám várt, oda is elérkezett! Csaknem kigyógyultam immár a kancsuka csapásokból, vagy a szekérkerék töréséből, a mint ön akarja — a felügyelés rendetlen volt és könnyű alkalmam vala ő felségé-

ügyvédi pályát egyik legtiszteltebb és becsültebb foglalkozásá emelték.

Európának minden ügyvédikara a lehetőleg nagyobb gondot fordít arra, hogy a kar minden tagjának jó birnevo lehetőleg ment legyen minden gyanútól. A tanács gondnal és féltékenyen őrökdi, hogy közbük semmiféle métey ne csuszhassek, és ha valamelyik ügyvéd vétett a becsület ellen, azonnal megtesz minden lépést a kiküszöbölésére. Azon kiváltságok, melyeknek az ügyvéd örvend, megkövetelik, hogy a tanács annál szigorubb legyen, egyedül az ügyvédeknek levén a törvény által megadva azon kiváltság, hogy polgártársaiknak érdekét a törvény előtt védhessék. Nem szabad hát, hogy multjában csak egyetlen folt is legyen, nehogy tekintélyét a közönség előtt elveszítse, kell, hogy az ügyvédikar mint Cézár neje semmi féle csunvassággal ne gyanúsíthatassék és ne vádoltathassék azal, hogy becsutelen emberek menhelyül szolgál.

Sajnos, hogy Konstantinápoly ügyvédikara nagyon messze van attól, hogy magaviseletét ezen tekintetek szabályozná. És a tanács a legsulyosabb felelősséget vállalta el, midőn megkísértette egy olyan embert védelme alá fogni, akit hazájának igazság szolgálatára megbecsutelenítő ítélettel sújtott.

Midőn Konstantinápoly ügyvédikaráról beszélünk, azt voltaképen csak szóbeszédnek kell venni, mert ilyen volta képen nem létezik. Az ottomány ügyvédi kar mellett, mely egyedül van az igazságügy minisztere által elismerve, formálódott egy gyülekezet ügyvédeköl, egy kiváltságos gyülekezet, hogy így szóljunk, mely a „konstantinápolyi ügyvédikar társasága” címét vette fel. A közvélemény itélhet ebből azon különös tüntetés értéke felett, melyet legközelebb 22 ügyvéd, kik magukat a konstantinápolyi ügyvédikar neve alatt nevezik, takargatni akarták az ő tőgájkkal egy bünső hivatalnokot ki a kötelességei ellen vétett.

1880 ban a konstantinápolyi ügyvédikar, melynek Furlani ur tagja volt, az ügyvédi listába beirt Maurer név, mint hamis név, gr. Rádai László személyiségét rejtegeti. Ezen nemes ember, ki megbecsutelenítette a magyar nemességet, el lett itélve a pesti kereskedelmi törvényszék által hamis bukás miatt és átlett adva a magyar büntenyítő törvényszéknek, hamisítás miatt.

A hatalmas védők kegyelméből (László gr. neje unoka testvere Kállay ur nejeének, kinek férje, jelenleg az osztrák-magyar birodalom közös pénzügy minisztere) gr. Rádai a legnagyobb közönyösséggel megszökött. Megtörtént, nem lehet bizonyosan tudni, hogy a legnagyobb része azoknak, kiknek kárára a hamisítás elkövetett, panaszuakat visszavonták, hogy ezen ügy elfojtódjék.

Rádai László Konstantinápolyba jött felszerelve bizonyos Maurer nevű erdélyi ügyvéd utleveleivel kinek családja, ugy hisszük, Brassó körül létezik. Hogyan került Rádai gr. Maurer ur iratait? Eről sokféle hírek keringenek, melyek közül egy sem válik elönyre ezen uraságnak. Mind azt bizonyítják ezen hírek, hogy sokféle mesterséget folytatott. Gr. Rádai Lászlóra vonatkozó ítélet közölte, hogy a konstantinápolyi ügyvédi karral, kik azt figyelemre sem méltatva, gr. Rádai László folytatja az ő mesterségét, mint ügyvéd. A legnagyobb része azon 20 ügyvédnek, kik engedve Pedrelli Róta, Furlani és Caró urak esdeklésének, nevüket gr. Rádai László nevéhez fűzték azon nevetéses tüntetés által, melyet rendeztek. Ismerve tökéletesen Rádai ur multját, ez nem válik becsütetükre! . . .

Talán Pedrelli és Furlani urak kedves dolgot kívántak csenekdni, az osztrák m. konzulátusnak, mely védszárnyai alá fogta gr. Rádai Lászlót, régi neve kedveert, melyet horított.

Pedrelli ur különben hü alattvalója az apostoli felségnek, ambár atya mtezi Pedrelli Bolony név alatt volt. Furlani ur pedig mint ausztria megbízottja működött Galaczban és Ferencz József császártól érdemkeresztet kapott közvetlenül azelőtt, midőn az osztrák sást elhagyta a savojai keresztért.

Nagyon rosszul voltak informálva az osztrák hatóságok, midőn így jártak el. Eszükbe kellett volna jutni Orleáni Filöp híres feleletének, melyet azoknak adott, kik hozzá az elevenen kerébe törésre itélt gr. Horn részére, — ki gyilkolt azért, hogy iophasson — kegyelmet kérték, hivatkozva arra, hogy Horn gr. neki rokona, és hogy ereiben francia királyi vér folyik. Orleáni Filöp nyersen azt felelte: „hogya bennem rossz vér volna, föbelőném

magam”. Ugy látszik, hogy az osztrák konzulátus másképen gondolkozik, mint Orleáni Filöp, és habár különböző magyar ujságok, sőt még konstantinápolyi ujságok is hangoztatták, hogy gr. Rádai László, vagyis Maurer hamisan bukott, és csaló, sem az osztrák-magyar hatóságok, sem a konstantinápolyi ügyvédi kar tanácsa nem tettek semmit ezen egyén ellen.

Ezen Rádai ur turpisságai ismeretesekek nemcsak az ügyvédi kar tanácsa, hanem az ügyvédek nagybörésze előtt is, miéirt is nem lehet eléggé csudálkozni azon elnézés felett, melylyel a konstantinápolyi ügyvédi kar ezen méltatlan ember irányában tanusit.

Nagyon szeretnők tudni, hogy miféle felvilágosításokat adhatnának e tekintetben Pedrelli, Rota, Furlani, Caro, Servicen, stb. urak, mert kételkedünk, hogy ennek igazolására a méltóságnak vagy józan észnek látszatával is bírnának.

A konstantinápolyi ügyvédi kar ezen megfoghatlan eljárásával szemben felhívjuk Djeved pasa, az igazságügyminiszter, ő nagyméltóságának figyelmét. Ő méltósága nem tűrheli, hogy gr. Rádai fellegyen tartalmazva ügyvédnek az ottomány hatóságok előtt. A legnagyobb igazságtalanság volna a császári hatóságokkal szemben annak megengedése, hogy egy hamisan bukott és csaló, aki megszökött az ő hazájának igazságszolgálatára elöl, idejőjjön elibük azon hamis ürügy alatt, hogy majd védelmezi a gyengét és elnyomottat, az özvegyet és árva.

Miután az ügyvédi kar tanácsa annyira megfélekedett magáról, hogy ezt megengedi, és keblén melenget egy embert, aki szegényere válik az ügyvédi-karnak, az igazságügyminiszter kötelessége az ügyvédi kar megtisztítása.

Hazai iparviszonyok.

Debreczen, okt. 21.

III.

Segits magodon, az isten megsegit!

Belátta a magyar iparos-osztály a közmondás igazságát, s igyekezett bajn segíteni, legalább megkísérli a létező eszközök igénybe vételével s a törvény által biztosított korlátok között, szavának minél nagyobb nyomatókat adni. Előbb az országban vidékenkénti szűkebb körü értekezleteken hozott szönyegre a kérdés: mely uton, s minő módozatok mellett lehetne s kellene változtatni a nyommasztó helyzetet?

E mozgalmat követé csakhamar az 1879. ik évi II ik országos iparos congressus, mely a fővárosban folyt le. Telve reményekkel, s azon tudattal, hogy nincs még vesze minden, gyűltek itt össze a hazai ipartársulatok és szaktestületek képviselői, hogy ami felett eddig csak szük körben értekeztek, annak most már nyiltan az egész ország szeme láttára, adhassanak hangos kifejezést. Miben határozódta a congressus teendői, mindenki tudja; üdvös volt-e a congressus működése, felelet igen, mert azoknak is, kik a létező állapotot kielégítőnek, az iparosok helyzetét elviselhetőnek, a folytonos panaszuokat alapnélküli szájbösködésnek tartották, felnyitotta szeméit, s szintén tisztábban kezdett látni a dolgok állását.

Hanem aztán, arra a kérdésre: volt-e egyáltalában eredménye a congressus üdvös határozatainak: csak tagadó feleletet adhatunk, tudniillik azt, hogy a magyar kormány a congressus óta lefolyt negyedfél év alatt sem latta elérkezettnek az időt, hogy az iparügy terén létező bajok orvoslását megkísérleje.

A remények a mint keletkeztek, elenyészttek; a magyar iparos osztlány ismét visszaesett lethargijába, s agitatója mindössze addig terjedt, hogy időközönként kérvényekben kérte a törvényhozást a congressus határozatainak érvényesítésére. Hát mit is tehetett volna egyebet? Ha az iparügyi miniszter maga is csak pusztá biztatással s folytonos ígérettel rázta le nyakáról a hozzá kérvényező iparosokat, s bent a miniszteriumban mindig hozta balasztotta ígérete ellenére az 1872 ik évi ipartörvény megváltoztatását célzó törvényjavaslat elkészítését: ugyan mit tehettek volna az iparosok?

A II. orsz. iparos congressus csak-

hamar tisztában volt a felett, mely uton, s minő módozatok mellett lehet segíteni a bajokon. A törvényt meg kell változtatni. Ebben megegyezett mindenki. De milyen legyen a befolyás, mely kormányunknál oda hathasson, hogy ez belássa az ipartörvény módosításának szükségességét? E tekintetben is csakhamar tisztában volt magával a congressus, minthogy azt vélte, mikép hathatósabb befolyást a kormányra más nem gyakorolhat, mint a törvényhozás. Határozatait kérvény alakba öntve ide intézte tehát. S ime a congressus csalódott. E kérvény is a többiekhez hasonló sorában részesült; t. i. kiadott a kérvényi bizottságnak, majd az illető szakminiszternek.

Be kell vallanunk, hogy br. Kemény Gábornak tevékenysége az iparügy terén sok üdvőt teremtett, azonban az a hosszadalmasság, mit az ipartörvény revisiójánál tanusított annyi év óta, csaknem megbőcsáthatatlan, holott minden ülésszak elején a képviselőház munkarendjében bent foglaltatott az ipartörvény revisiója; az ülésszak lefolyt, s az ipartörvény módosítása nem került szónyegre.

A jelen ülésszak elején a miniszterelnök által előterjesztett munkarendben határozottan megígértett, hogy az ipartörvény revisiója tárgyában a törvényjavaslat mindenestre elő fog terjesztetni, ebből azt kell következtetnünk, hogy az illető miniszterium elkészült a törvényjavaslattal, melynek tárgyalása elé valóban kíváncsisággal tekintünk. Mert valóban, azon események, melyek e törvényjavaslat kodolgozását megelőzték, nem a legjobb reményt nyujtják nekünk arra nézve, hogy az ipartörvény az iparosok rég kifejezett óhajai szerint módosítsék. Mondjuk, nem ismerjük az előterjesztendő törvényjavaslatnak sem távolabbi sem közelebbi intencióit, de az előzményeköl itélve, alighanem cseberből vederbe esünk.

Honnan merjük ezt következtetni? Onnan, hogy a miniszter, az általa összehívott szaktanácskozmányokon kívánt magának tájékoztatást szerezni, hogy milyen irányban módosítsa hát az ipartörvényt. Ez nem lett volna helytelen eljárás, ha az iparügyi miniszter e tanácskozmányokba valódi szakférfiakat hívott volna meg; de hát nem így történt. A tanácskozmányok tagjai leginkább theoretikus tudósoköl állott, s így az érintett szaktanácskozmányokban a miniszter nem nyert őszinte tiszta felvilágosítást az iparosok jelenlegi nyommasztó helyzetéről, ennek okairól, s a bajnak miként leendő legcélszerűbb orvoslásáról.

Hanem igenis, bátran kimerjük mondani, hogy a viták ezen tanácskozmányokon a magyar iparosok érdekei ellenében oly ellenszenves jelleget öltöttek, hogyha a volt iparügyi miniszter elhatározásában ezen tanácskozmányok eredménye volt az irányadó: akkor csaknem biztosan állithatjuk, hogy parlamentünkben az ipartörvény módosítása nem fog oly megoldást nyerni, hogy abban a magyar iparos megnyugvását találja.

Ezért nem bizunk az előterjesztendő törvényjavaslatban, habár Kemény Gábornó eltávozott is, s habár helyét gr. Szécsényi Pál vett át.

G. J.

Cenzura Magyarországon.

A közönség bizonyosan tud, — mert élvezte — Endrődi Sándor szép költeményéről a Petőfi-szobor leplezése alkalmából.

De nem tudta, hogy a szoborbizottság még soha nem hallott loyaltásában megcsontította a költeményt. Kihuzta a 11-ik strophát.

Endrődi pályanyertes költeményében Petőfi költszetének fejlődését versszakonként igyekezett kimutatni.

A 40-es évek hangulatának festését még csak türte a loyális bizottság, de a 48-iki dolgokról szólót már nem sziveltette, félvén a budapesti és bécsi körök-

És megtette a muszkaságot, kihuzta a vers 11 ik szakaszát.

A versszak következő:

„Ha lelked van magyar nép, talpra bial! Megjött a várt idő! Mest vagy soha! Fel, fel csatára, harcra katonák! Kezünkben az igazság pallosa. A tüzpokolba minden koronát! . . . Többé nem kér: ítel a népjoga! Ki elmarad, rothadjon gyáva vére. Esküdjünk! A magyarok istenére!”

Ugye, hogy loyális nép a szoborbizottság?

Bizony, ezen versszak miatt pusztult volna el Bécs, miként elpusztult Jeruzsálem!

Dehát — sok gondolatok vannak a „kőrő” elméjében, miket más emberek ért.

Szegyelhetik magukat . . . a kőrő.

Petőfi Sándor Debreczenben a szabadságharc alatt.

Emlékezzek olvasóink, hogy Jókai Mór Petőfiről mondott emlékbeszédében előhozta a költőnek „Egy goromba tábornokhoz” cz. versét, vonatkoztatva azt az ennyre, hogy Petőfit kényszerítették a kardbojt tételére.

Klapka a György tábornok a beszéd e pontjára válaszol, s a költemény eredetét előadja.

Ő 1849 május havában találkozott Petőfivel Debreczenben. Bém küldte Aradra Vécsey tábornokhoz egy tervvel de azt Vécsey a hadügyminiszterium tudta nélkül nem akarván elfogadni. Petőfi a hadügyminiszteriumhoz jött Debreczenbe.

Klapka figyelmeztette Petőfi eljárása helytelen voltára, mire Petőfi sértetező levelet küldött a tábornokhoz, ki emiatt megbizottaitval kerestette Petőfit, de az már akkor elutazott Debreczenből. Klapka csak később találkozott Petőfivel Budapesten. Hol őt magaviseletért katonaszon, de enyhén büntette.

Ez a lefolyása a „Goromba tábornokhoz” irt vers történetének.

A nagy költő és Mészáros kövő egyetelkenkedés okairól Kászonyi Dániel a következő sorokat írja a Függetlenségben:

„Petőfit 1849-ben aprilban Bem Erdélyből Debreczenbe küldötte a hadügyminiszteriumhoz egy sürgönyvel. Az előszobában Petőfi a hadműveleti kancelláriának akkori főnökét találta és kérte, jelentesse Mészárosnak. A megszólított tisz ismerve Mészáros ragaszkodását mindehhez, a mi katonai, egészen a legnagyobb esekélyességig, — előre inté Petőfit, — ne menne Mészároshoz nyilt ingallat, mely egészen előföte honvédatilája szeg galériját s cserélje föl veres tollas pingalalapját csakóval, mivel Mészáros nyilt esikénysekre sokat tart. Mig így beszélgette Vetter tábornok beletett az előszobába s megbotránkozván Petőfi meztelen nyakán, visszament Mészároshoz s a nagy költőt nem ismerve személyesen, csak annyit mondott róla, hogy külön egy őrnagy szabályellenes ruházatban van és vár bebocsátására: „No, majd megmosom én neki a fejét”, mond Mészáros s midőn Petőfi hozzá beletett csakugyan keményen megdorgálta őt „vorschriftswidrig” megjelenéséért sőt szobafogságba is akarta őt küldeni, de erről őt ugyan az a tisz, ki Petőfit intette volt, hogy ne jelenjen meg Mészáros előtt meztelen nyakkal, lebeszélte, mondván, mennyire kitenné magát a közvélemény megrovására, ha Magyarország legnagyobb költőjét fogságba küldené, úgy, hogy Mészáros atól elállott.

Ujszázad.

(A mohamedánok világából.)

Az izlam összes hívei ez idő szerint nagyon izgatottak, mert tudják, hogy a legközelebbi napokban egy rájuk néző főfontosságú esemény fog bekövetkezni. Ugyanis e hó 24-én a mohamedán világ új százada lép. Ez az esemény az egyiptomi kérdést, a Helzsász-ügyet s egyéb fontos államügyeket teljességgel háttérbe szorított.

A szultán osztatlan figyelmét a jövődönőndőknek s „a kelet egyéb bölcsenek” szenteli, kik palotájában buzgó tanulmányozzák a csillagokat és egyéb égi testeket.

Régi keleti jóslat szerint ugyanis

ebben az időtájban ki a mohamedánok nyesebb korszakuka fogja emelni, és a emberek fejüket tő hogy kitalálják, kin méltó szerep szárv.

A Yildiz-palota ték, hogy talán Araslazottlja; minthogy kezett események e lomra döntöttek. Abd

hogy talán őt szemere a nagy szerepr hogy minden simán lotában, az asztralog már-már azn a pos fejtik a jövendő szá azután a mely tudó ajándékat kapott, m számításaitak.

Ez a titokzatos párból s kardból hiszik, hogy vonatki eseményhez. Még bo a dolgok az üstökös mert ez utóbbi a bü tikáit valóságos gord ősse.

UJDON

* A debrecze meghívta a szegszáro hívásnak a debrecze mennyiben a tegnapi elutazott Szegszáro szivesen látott vendreczeni fiuk Szegszár

* Figyelmeztette a polgari failletmény napjaink lesz kiváltho napen a számadások

* A debrecze a király tegnapiótt a kihalgatás alkalm

* Sajtóügyben vényszék egyhavi fog bírságra ítele a nyaz az „E—ő” szerkesztő fellebbezett, a kuria az ítéletet s így az j

* A szinigaz A támlásszék közepé a közönség — külön esegős lábbeljük van nak, hogy az előadás varja. Az igazgató a formán, hogy az emle nyegét tételte, s ezze a zaj. (Beküldetett.)

* A szép leány ily czimű szimnive h padunkon.

* Az idő már esipős szél fut s nag legebb öltözet. De ná ján! Oroszországban még a vasuti vonató hóban.

* Kerekes Salyi tanár s szerkeszt lapunk multkori szá a Hungáriában esütö összejövettel rendezte közönség köréből szá

A debreczeni dalard latságban, melynek danunk sem kell. K szótői fokoztak. A vonattal utazott el vá

* Uj fempénz zorezium a közös péz az ajánlatot tette, hog helyett nikkel (alany) ria-Magyarország rész egyuttal az erre ve beteresztették volna, galása azonban még konzorezium a fenti a mánynak is betereszt

* Méztermelők nyitgatják, hogy a ki frissíti fel leginkább ereje legnagyobb. Eg pláne odáig ment, h tüzoltóknak bor helye jon mit mondanak e és katonák?

* Felvitte iste Kálmán zenekarának költözött tőlünk a fő tegnapelőtt érkezett v három hónapot tölt dolgok, a nevezetes kerestek és még töb ha a madridi megh tizes magyar zene vendégeit, különösen nagy számmal időzte zéli fürdő helyen.

Es megietto a muszkasagot, kibuzza
ers 11 ik szakaszat.
A versszak kovetkezo:
Melked van magyar nep, talpra hat!
Jitt a vart ido! Mest vagy soha!
Tel esatara, harezra katonak!
Nakben az igazsag pallosa.
Szpokolba minden koronát!
E nem ker: itel a nepjoga!
E marad, rothadon gyava vere,
Ujnak! A magyarok isteneré!
Ugye, hogy loyális nep a szoborbi-
az?
Bizony, ezen versszak miatt nem
nit volna el Becs, mikent elpusztult
szalem!
Dehat — sok gondolatok vannak a
k — emejeben, miket mas ember nem
Szegyeibetk magukat . . . a körök!

Sandor Debreczenben a szabadsag-
haroz alatt.
Emlékeznék olvasóink, hogy Jókai
Petőfi mondott emlékbeszédében
ta a költőnek „Egy goromba tábor-
z” cz. versét, vonatkoztatva azt azon-
ra, hogy Petőfi kényszerítették a
t tételére.
Klapka a György tábornok a be-
pontjára válaszol, s a költemény
et előadja.
1849 május havában találkozott
el Debreczenben. Bem küldte
Vécsey tábornokhoz egy tervvel
Vécsey a hadügyminiszterium tudta
nem akarván elfogadni, Petőfi a
miniszteriumhoz jött Debreczenbe.
Klapka ügyelmezette Petőfi eljárás-
en voltára, mire Petőfi sértettség le-
küldött a tábornokhoz, ki emiatt
vottairal kerestette Petőfit, de az
kor elutazott Debreczenből. Klap-
k később találkozott Petőfivel Bu-
da. hol őt magaviseleteért katoná-
enyhén büntette.
z a lefolyása a „Goromba tábornok-
vers történetének.
nagy költő és Mészáros közti egye-
dés okairól Kászonyi Daniél
tkező sorokat írja a Független-

Petőfi 1849-ben áprilisban Bem Er-
Debreczenbe küldötte a hadügy-
riumhoz egy sürgönyvel. Az elő-
n Petőfi a hadműveleti kancellária
nökét találta és kérte, jelentene
zarsónál. A megszületett tiszt is-
Mészáros ragaszkodását minden-
ni katonái, egészen a legnagyobb
égig — előre inté Petőfit, —
de Mészároshoz nyit inggallérral,
észen előföte honvédtájlaja arany
s cseréje föl veres tollas pörge
csakóval, mivel Mészáros ily ki-
ekre sokat tart. Mig így beszél-
Fetter tábornok belépett az elő-
s megbotránkozva Petőfi mezte-
án, visszament Mészároshoz s a
töt nem ismervén személyesen,
nyit mondott róla, hogy künn egy
szabálytalan ruházatban van és
esattatásra: „No, majd megmo-
neki a fejét”, mond Mészáros s
Petőfi hozzá belépett csakugyan
s megdorgálta őt „vorschriftwid-
jelenéséért sőt szobafogságba is
küldeni, de erről őt ugyan az
Petőfit intette volt, hogy ne
meg Mészáros előtt meztelen nyak-
eszeite, mondván, mennyire ki-
agat a közvélemény megrovása-
Magyarország legnagyobb költőjét
küldene, úgy, hogy Mészáros
tett.

Ujszázad.
A mohamedánok világából.)
zlam összes hívei ez idő szerint
gatottak, mert tudják, hogy a
bi napokban egy rájuk nézve
gu esemény fog bekövetkezni.
anis e hó 24-én a mohamedán
zazadba lép. Ez az esemény az
kérdést, a Hellszász-ügyet s egyéb
műgyeket teljességgel háttérbe
ultán osztatlan figyelmét a jö-
lőknak s a kelet egyéb böl-
zenteli, kik palotájában buzgón
ozzák a csillagokat és egyéb
st.
keleti jóslat szerint ugyanis

ebben az időtájban új próféta fog támadni,
ki a mohamedánok hatalmát még legfé-
nyesebb korszakukat is felülmúló fényre
fogja emelni, és a titok, melyben a bölcs
emberek fejüket török, épen abban áll,
hogy kitalálják, kinek van ez az irigylésre
méltó szerep szánva.
A Yildiz-palotában egy ideig azt hit-
ték, hogy talán Arabi pasa az ég kivá-
lasztottja; minthogy azonban a bekövet-
kezett események ezt az elméletet ha-
lomra döntötték. Abdul Hamid azt reményli,
hogy talán őt szemelte ki a gondviselés
erre a nagy szerepre. Már ugy látszott,
hogy minden simán folyik le a Yildiz-pa-
lotában, az asztralogusok és egyéb jósek
már-már azn a ponton voltak, hogy meg-
fejtik a jövőendő század titkát, midőn a
szultán a mely tudománya mekkai seiktől
ajándékot kapott, mely csuffá tette összes
számításait.
Ez a titokzatos ajándék egy galamb-
párból és korból állott, melyekről azt
hiszik, hogy vonatkozással van a remélt
eseményhez. Még bonyolultabbakká váltak
a dolgok az üstökös megjelenése folytán,
mert ez utóbbi a bölcsök összes prognasz-
tikáit valóságos gordiusi csomóvá kuszálta
össze.

Ez a titokzatos ajándék egy galamb-
párból és korból állott, melyekről azt
hiszik, hogy vonatkozással van a remélt
eseményhez. Még bonyolultabbakká váltak
a dolgok az üstökös megjelenése folytán,
mert ez utóbbi a bölcsök összes prognasz-
tikáit valóságos gordiusi csomóvá kuszálta
össze.

UJDONSÁGOK.

* **A debreczeni dalárdát** szüretre
meghívta a szegszárdi dalárdát. A meg-
hívásnak a debreczeni dalárda eleget tett,
mennyiben a tegnapi este vonattal 16 tag-
ja elutazott Szegszádra. Képzeliük, mily
szívesen látott vendégek lesznek a deb-
reczeni fiúk Szegszárdon.
* **Figyelmeztetnek** a polgárok, hogy
a polgári fülletemény csak a folyó hó 31-ik
napjáig lesz kiváltható, mivel a mondott
napon a számadások bezaratnak.
* **A debreczeni zsinat** küldötteit
a király tegnapielőtt fogadta Budapesten
a kihallgatás alkalmával.
* **Sajtóügyben** a helybeli kir. tör-
vényszék egyhávi fogságra s 50 frt pénz-
birságra ítélte a nyaron Szatmári Károlyt,
az „É-ő” szerkesztőjét. Szatmári akkor
fellebbezett, a kuria azonban helybenhagyta
az ítéletet s így az jogerejévé vált.
* **A szinigazgató** figyelmébe.
A támlásszék közepén készített új kijárón
a közönség — különösen azok, kiknek re-
ceségős lábballójik van — oly zajt okoz-
nak, hogy az előadásra figyelmezőket za-
varja. Az igazgató a bajon segíthetne oly
formán, hogy az említett helyre egy sző-
nyeget tétetne, s ezzel meg lenne szüntetve
a zaj. (Beküldetett.)
* **A szép leányok.** Csiky Gergely
ily című színműve hétfőn fog adadni szin-
padunkon.
* **Az idő már . . .** Ma ugyancsak
csipős szél futt s nagyon is feltét a me-
legebb öltözet. De nálunk még csak hagy-
ján! Oroszországban már erősen pustol s
még a vasuti vonatok is fennakadtak a
hóban.
* **Kerekes Sámuel** marosvásárhe-
lyi tanár s szerkesztő tisztelőre, mint
lapunk multkori számában írtuk, barátai
a Hungáriában csütörtökön este társas
összejövetelt rendeztek, melyen az előkelő
közönség köréből számosan jelentek meg.
A debreczeni dalárda is résztvett a mu-
latságban, melynek kedélyességét, mon-
danunk sem kell, Kerekes verses felkö-
szöntői fokozták. A tanár ur a tegnapi
vonattal utazott el városunkból.
* **Uj fempénz.** Egy francia konz-
orzium a közös pénzügyminiszternek azt
az ajánlatot tette, hogy az eddigi rézpénz
helyett nikkell (alany) pénzt veressen Ausz-
tria-Magyarország részére. Az ajánlattevők
együttal az erre vonatkozó számítás is
beterjesztették volna, melynek megviza-
gálása azonban még hátra van. Ugyane
konzorzium a fenti ajánlatot a szerb kor-
mánynak is beterjesztette.
* **Méztermelők** nyakra főre bizo-
nyítgatják, hogy a kifáradt embert a méz
frissíti fel leginkább s ennek a tápláló
ereje legnagyobb. Egy biros méztermelő
pláne odáig ment, hogy katonáknak és
tízoltóknak bor helyett mézet ajánl. Va-
jon mit mordanak ehhez a — tízoltók
és katonák?
* **Felvitte isten dolgát** Balázs
Kálmán zenekarának, mely pár év előtt
költözött túlfölk a fővárosba. A zenekar
tegnapelőtt érkezett vissza Biharból, hol
három hónapot töltöttek. Igen jól ment
dolguk, a nevezetes fürdő helyen sokat
kerestek és még többet kerestek volna,
ha a madridi meghívást elfogadják. A
tízes magyar zene meghódította a fürdő
vendégeit, különösen a spanyolokat, kik
nagy számmal időztek a francia határ-
széli fürdő helyen. Annyi csárdást soha

és sehol nem buztak, mint Biharban, hol
még Alfösz spanyol királynak nővére is
nagy gyönyörűséggel hallgatta a barna le-
gények szívéhez szóló nótáját. Megfordultak
a cigányok Don Sebastianban s jelen
voltak a nagy bikaviadalon is, mi szokot-
lan látvány volt az efféle mulatsághoz nem
szokott zenészek előtt. Visszajövet Páris-
ban is kellett volna időzniök, de már ha-
za vágatuk családjukhoz s nem fogadták
el az előnyös meghívást.
* **Zene.** A Magyar testvérek ma
este a „Bika” kávéházában fognak mű-
ködni. A kintünö zenekar bizonyára kelle
mes szórakozást nyújt a vendégeknek.
* **A „Bika” vendéglőben** ma és min-
den szombaton este thea estély rendezte-
tik, mit ajánlunk a t. közönség figyelmé-
be.
* **A napszámok** adómentességé-
ről törvényjavaslatot dolgoztak ki, E szer-
int az oly napszámok, kik a községi
előjárók tanúsága szerint igazolni tudják,
hogy sem ingó, sem ingatlan vagyonnal
nem bírnak, hanem kizárólag csak nap-
számból élnek: sem magukra, sem csalá-
dtagjaikra adóval nem lesznek terhelve.
— Egyszóval az nem fizet adót, aki —
koldus.
* **Petőfi a lengyeleknél.** A lem-
bergi „Dziennik Polski” meleg hangon írt
tárczát hoz a Petőfi-szobor leleplezés al-
kalmából, a nagy költő életét és működé-
sét ismertette. A tárczairól mely sajnálatát
fejezi ki a felett, hogy a lengyelek között
nem találkozott senki, ki Petőfi műveiből
legalább egy kisebb füzetet fordított volna.
* **A bizonyítványok bélyegzése**
tárgyában. Miután több ízben tapasztal-
tatott, hogy a bizonyítványok, különösen
a család-bizonyítványokra ragasztani szok-
kott bélyegyet némelyek elmulasztják az
első sorral átírni s ennek folytán többször
fordult elő oly eset, hogy ily át nem írt
bélyegyek lekiismeretlen egýének által
leszedettek s a miatt az azt átírni mu-
lasztott fél háromszoros bélyeg díjjal lett
büntetve: a t. cz. közönség saját érdeké-
ben figyelmeztetik, hogy a család- s egyéb
bizonyítványokra járó bélyegyet okvetlen
átírni el ne mulasztassa.
* **Többen felkerestek** már és sürge-
tik, hogy kérjék meg a színházi igazgató-
ságot, hogy „Rabagast” és a „Fekete or-
vost” adassa elő. Mi felemlítjük ezt és bi-
zunk az igazgató ur tapintatában, ki
igyekszik a közönség kívánalmainak meg-
felelni.
— **RÖVID HIREK.** — Nagyvárad
város egy millió frt kölcsönt fog fölvenni.
— Arany János, a kecsurus költő veszé-
lyesen beteg. — Mária Valériát közelebb
fogják színházba vinni valamelyik drámai
előadásra. — Oroszországban a népszám-
lálást akarják foganatosítani. — Erdélyben
a csendőrségi intézmény január 1-én lép
életbe. — Oberdankor, a trieszti merénylőt
halálra ítélték. Anyja kegyelmet kérni
Bécsben jár fia számára. — A király hét-
főn kihallgatást ad Budapesten.
— **Sárkányeresztés.** Egy ismert
ügyvéd a vasuti indóháztól hazajövet ta-
lálkozik kollégájával.
„Honnan jössz? kérde ez.
„A vasutról. Pompásan mulattam.
„Hogy-hogy?
„Hát — sárkányt eresztettem.
Az elhült kollega csak később tudta
meg, hogy barátja . . . az anyósát kísértő
a vonathoz.
— **Szöktetés kísérlet a zárdából.**
Furcsa esetről írnak a lapok.
A történet hőse egy fiatal ember, ki
Paimboenfen klerikális lapot adott ki.
Ez a fiatal ember a fehér apácák
egyik növendékébe volt szerelmes s ezt
akarta megszöktetni.
A nyomdában, hol lapját nyomták,
betűket esent és egy ivre felül ezeket
nyomtatta: „A köztársaság törvényszéké-
nek főügyésze”, aztán betöltötte a lapot
és a bíró aláírását utánozta. Ez irat X...
kisasszony — elfogatási parancsa volt.
Ezután egy nantesi lakos kíséreté-
ben, ki mint rendőr volt áttöltözködve, mig
a szerelmes ifju rendőrbiztosnak öltözkö-
dött, háromszinű övvel dereka körül a
zárdába ment és a szép kisasszony kiada-
tását követelte. Az apácák fejedelem as-
szonyja azonban a kisasszonyt nem szol-
gáltatta ki és a hamisított elfogatási pa-
rancsot sem akarta visszaadni, mire az ál-
rendőrbiztos kereket oldott és eltűnt Nan-
tesből.
— **Színház.**
(T. L.) Szerdán, okt 18-án adatott:
A színháziak, eredeti bohózat 3 felv.
Irtá Rákosi Jenő.
A „Három pár cipő” és „Bébé”
genre ében irt eme magyar bohózat ismét
vig estét szerzett a megjelent közönség
számára. Az est sikerében a főérdem Kre-
csányinéti illeti, kinek Cseresznyés Alfréd
Cyprienne után talán legjobb szerepe.
A közönség minduntalan tapssal szakította
félbe a kintünö alakítást.

Pletykák.
(A színházról és azon kívül.)
Kerekes Sámuel megérkezett tegnap,
Azonnal ökelme, kaszinóba baktat,
Asszony kötte virág bokréját vitte,
Nem kis gráciával, szörös kezeibe.
Kaszinóból méne, színház páholyába
Habogy ott valami épületest látta.
Látott trességet s egy fekete doktort,
Hungarijába vitte tehátlan a bocksort.
Hungáriában szölt Magyar zenéje,
Mosolygott sok szép leány, kedves nő, és
néne,
És szölott Kerekes, rime csak ugy bon-
gott,
Adjon a jó isten vigásgot, kis gondot.
„Eljént” kiáltott rá minden, aki ott volt,
S Kerekes Sámuel nygancsak nagy ur
volt!
Már elszökött innen, elment Kolozsvárra,
Hol a vig magyarság nagy feszülten
várja . . .
Azt mondta egy szóval, eljön disznótorra.
Bárcsak már mielőbb erre hozná orra?
Debreczen szereti Sámuel Kerekest
Akinek kedélye — mindig rózsákat fest.
„Sekerek”
*
Tegnapelőtt Renee király lánya má-
s z o t t színházunkon. Azért mondjuk má-
szott, mert a szereplők alig tudtak vala-
mit szerepből. Pedig bizony sok költői
szépség van a darabban.
*
Különösen kintünö a hirneves
t r o b a d u r, Orángei Jauffred és t e h e t -
s é g e s tanítványa gr. Vandomont Trisz-
tán. Szinte sajnálatuk szegényeket, hogy
mindjárt belesülnek a vers-csikorgatásba.
— No de hát a meghatottság! . . . i
*
Németh olyan szörnyű fajankó Ebra-
gahia orvos volt, hogy szinte megretten-
tette a nézők gyengélkedő részét. S egy
kisgyerek félénken mutatott rá „n i m a m a
M u r c z u k . . .
*
Karczag Vilmos a mult napokban a
„D. E.” tárczájában leirta miképen sze-
retett ő bele egy fekete szemű leányba.
Az ismerkedés különösen g r o s á r t i g !
A reményteljes ifju megy az utcán. Egy
ablakról narancs hajat dobna ki. Ő fel-
kapja, orrához megszagolja, s feltekint az
ablakba. Meglátta, stb . . . Kérdés, vajjon
ha m á s v a l a m i t dobna az utcára
elibe, azt is felszokta e kapni és megsza-
golja-e? . . .
*
Színház előtt háromnegyed hétkor!
Urhölgy: Ah nézze csak kedves barátom!
mily kintünö darabot adnak ma. Garde
mossieu: Valóban nagysád Pailleron-
n a k e darab kintünően sikerült. Urhölgy:
mily nehezen sajnálom, hogy már nem
kaphatunk jegyet. Egy ur ki épen ott me-
gyen el: Bocsanat nagysád, még minden
jegy megvan! Urhölgy lenézéssel: szem-
telen! . . . Menjünk innen barátom! . . .
Nem jö lenne e, — ha az igazgató az
eluem két jegyekből kirakatot csinálna,
a színlapot nem járató urhölgyek számára?
*
A színészek páholyába belép az
igazgatói titkár, s az egyik prim-
madonna előtt meghajtva magát, szöli:
Kisasszony! egy szerep. A kisasszony meg-
nézi: Mit, hiszen ezt tegnap játszottam?
„Igenis kisasszony, de — n e m j ö l . . . !
*
Hova lettek? Színházunknak fénylő
másodrangu csillagai eltűntek a földszinti
nézőtérrel, pedig már a tiszt urak, az ifju
urak, meg az öreg urak egész üstökös
uszályt képeztek körülöttök . . . Hogy is
mondja a nóta? . . . Csillag nélkül oly
sötét az éjszaka!
*
Színház.
(T. L.) Szerdán, okt 18-án adatott:
A színháziak, eredeti bohózat 3 felv.
Irtá Rákosi Jenő.
A „Három pár cipő” és „Bébé”
genre ében irt eme magyar bohózat ismét
vig estét szerzett a megjelent közönség
számára. Az est sikerében a főérdem Kre-
csányinéti illeti, kinek Cseresznyés Alfréd
Cyprienne után talán legjobb szerepe.
A közönség minduntalan tapssal szakította
félbe a kintünö alakítást.

Csütörtökön, okt. 19-én adatott:
„René király leánya” lyrai dráma 3
felv. Irtá: Hertz Henrik. Fordította: Dit-
rói Mór. —
Ez örökszép költemény remek mű-
fordítása nem nyújtotta színpadról azt a
mély benyomást a kedélyre, amit olvasva
gyakorol olvasójára. Ez nem csak a da-
rab színpadra nem alkalmas formájának
tulajdonítható, hanem annak is, hogy a
szereplők, — egy pár kivétellel — igen
gyarlóan feleltek meg feladataiknak. Mi-
kor minden sor végén megáll a színész,
akár kell, akár nem, mig a sugó feladja
a szót, az aztán lehet minden, csak sza-
valat nem; ennek tulajdonítható, hogy a
legszebb költői részletek is elmosódtak s
élvezhetetlenekké váltak a szereplők dö-
czögös előadásában.
Dicséretes kivételt képezett Dancz
Nincz, (Jolantha) ki érzelmeteljes ábrázó-
lásának jutalmul kétszeres kihívásban
részesült.
Solomón (Tristán) hangja nem al-
kalmas a túlradóérzelem tolmácsolására:
nincs abban meg a kellő hajlékonyság,
olvadékonyság és lágyság, melyek a szív-
hez szólás főeszközei.
Az előadást a „Férj az ajtó előtt”
cz. operette előadására bebesztette be, mely-
nek kirívó mozzanatát képezte, hogy va-
csora közben Vadnai, Érczi és Cservári ál-
tal énekelt hármas a szereplők figyelmét.
lenkedése miatt teljrsen összemert. Ilyec-
minnek nem a debrecz”ai, de a szarvasi
színpadon sem szabadna megtörtánni.
Pénteken okt. 20-ikán adatott: A
hol unatkoznak, vigl, 3 felv. Irtá Pa-
illeron.
A darab nem ment oiy összevágó
precizitással, mint a mult évben; a hiány
a régi szereplőknel is észlelhető volt.
Soló (Roger) pótolta e szerepben
Eöryt, Caéky Iona (Céran grófaé) is Nagy-
nét, de nem pótolta ám Némethé (Lucie)
Kissné, mely sikertelen szereplését mentse
ki a szükség, mely egyes szerep betölté-
sénél feltűnően érezhető. Különben nem
értjük, miért némi játszhatta volna e sze-
repet Medgyaszay Evelin?
Krecsányinét (Susanne) tapssal és
egy gyönyörű virágcsokorral fogadta a
kis számú közönség.
Közgazdaság.
A gabonatözsderől.
(Steiner J. tudósítása.) A buza 10—
20 krral emelkedett. 9.60—10.30.
Rozs: 7.40.
Tengeri: 8.60. Uj tengeri 5.50.
Az értéktözsderől.
Cs. k. arany (vert.) 5.67.
" " " (kór.) 5.67.
8 " frankos arany. 9.48.
20 " " " 9.48.
VASUT.
Debreczenből indul:
N.-Várad—B.-pest felé d. e. 11 ó. 57 p.
Szatmár felé " este 9 ó.
" " " d. e. 4 ó. 15 p.
" " " d. u. 3 ó. 49 p.
Kassa felé " d. e. 7 ó. 57 p.
" " " d. u. 3 ó. 39 p.
DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
Vasárnap, okt. 22-én
adatik:
Tamás bátya kunyhója.
Népszínmű, 3 felv.
Hétfőn:
A szép leányok
Szabó József,
felelősszerkesztő s kiadótulajdonos.

TRIESZTI KIÁLLITÁSI-SORSJÁTÉK.

1. főnyeremény 50,000 frt készpénzben.
2. főnyeremény 20.000 frt készpénzben.
3. főnyeremény 10.000 frt készpénzben.

továbbá:

1 nyeremény 10.000 frt, — 4 nyeremény 5000 frt, — 5 nyeremény 3000 frt, 15 nyeremény 1000 frt — 30 nyeremény 500 frt, — 50 nyeremény 300 frt, 50 nyeremény 200 frt, 100 nyeremény 100 frt, 200 nyeremény 50 frt 425 nyeremény 25 frtos, összesen

1000 nyeremény 213.550 forint,

ezenkívül még számos mellék nyeremény, a kiállító által ajándékozott tárgyakból.

Egy sorsjegy ára 50 krajczár.

Megrendelések 15 kr postadíj melléklése mellett így czimzendők:

A „Trieszti kiállítás kisorsolási osztálya hoz” Piazza Grande Nr. 2. Trieszt.

Tisztelt közönség!

Bátorkodom tisztelettel jelenteni a n. é. közönségnek, hogy itteni férfi szabóüzletben a már megérkezett őszi és téli szövetek megtekintés és szíves megrendelés végett szolgálatára állanak.

Kész FERFI RUHA raktáram saját szabású és gyártású őszi és téli öltözékekkel már fel van szerelve, hol is az alkunélküli árak készpénz fizetés mellett jutányosan számítvak.

A tapasztalt pártfogást ezután is kérvé, vagyok a n. é. közönségnek

alázatos szolgálója

SZEDLÁK JÓZSEF
férfi-szabó.

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

400,000 márka

főnyereményt nyújt legjobb esetben a hamburgi pénzsorsolás, mely az állam által jóváhagyott és biztosított. Az új terv előnyös beosztása abból áll, hogy néhány hét folyamán alatt 7 osztályban 47,600 nyeremények biztosan kioszoltatnak, és e közt esetleg 400,000 márknyi főnyeremény, azonkívül pedig

1 nyer. á m. 250,000	3 ny. á m. 8000
1 nyer. á m. 150,000	3 ny. á m. 6000
1 nyer. á m. 100,000	54 ny. á m. 4000
1 nyer. á m. 60,000	108 ny. á m. 3000
1 nyer. á m. 50,000	261 ny. á m. 2000
2 nyer. á m. 40,000	10 ny. á m. 1500
3 nyer. á m. 30,000	3 ny. á m. 1200
1 nyer. á m. 25,000	530 ny. á m. 1000
4 nyer. á m. 20,000	1073 ny. á m. 500
2 nyer. á m. 15,000	27,069 ny. á m. 145
1 nyer. á m. 12,000	18,436 ny. 300, 200,
24 nyer. á m. 19,000	150, 123, 100, 94, 50,
	40, 20.

E nyereményekből először 4000 húzás lesz 116,200 m. összegig.

Az első húzás kiválasztalosan

már meg van állapítva

E nagy az állam által biztosított pénzsorsolás legközelebbi első húzásához kerül 1 egész ered, sorsj. csak 6 m. vagy 3,50 krt. o. é.

1 fél " " " 3 m. " 1 3/4 frt o. é.
1 negyed " " " 1 1/2 m " 90 krt o. é.

Mindenemü megrendelés az összeg be- küldése vagy posta befizetés mellett azonnal teljesítették, és mindenki tölük egy az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet kap. Megrendelésekhez, melyeknél az alatt látható megrendelési ívet használni kérjük, a szükséges hivatalos tervek ingyen mellékeltek, melyekből ép úgy a nyeremények beosztása illetőleg osztályuk mint az illető betétek ki- tűnnek, és megrendelőinknek minden húzás után felszólítás nélkül küldjük a hivatalos lajstromokat.

Ha sorsjegyeink nem tetszenének a közönségnek úgy azokat a húzás előtt árán visszafizetése mellett visszavesszük. A nyeremények kifizetése mindenkor pontosan állami biztosíték mellett történik.

Házunkat mindenkor kedvelte a szerencse, és megrendelőinknek már sokszor fizettünk ki, egyebek közt 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. márkával. Előre látható, hogy egy ily szilárd elapon épült vállalat mindenütt határozott részvetelre bizonyul számíthatni, miért is az iránt kérjük, hogy minden megrendelőnek eleget tehesünk, kérjük a rendeléseiket a húzás közélése miatt hozzánk mielőbb minden- esetre november 15-ig beküldeni.

KAUFMANN és SIMON

bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

Utóirat. Köszönjük az eddig bennünk helyezett bizalmat és a midőn az új sorsolás alkalmából résztvevésre meghívjuk, biztosítjuk, hogy ezuttal is törekvésünk leendő pontos és lelkiismeretes kiszolgáltatás által megrendelőink teljes meglegedését kiérdemelni.

A fenebbiek.

2000 en Európa leghiresebb orro-
sai körül, a kiknek bizonyít-
ványai közé tételnek ajánlják a

Popp-féle fogszereket

a száj és fogak mint legjobb létezőnek.
Számos bizo-
nyítvány a leg-
első orvosi te-
kintélyektől.

Érdemermek
különböző
kiállításokról

Harmincz éven át jónak bizonyult
Anatherin-szájvíz

Dr. POPP J. G.-től

cs. kir. udvari fogorvos, Bécsben, I. Do-
nergasse 2.

Gyökerez gyógyszer min-
dennemü fogfájás ellen, mint
szintén a szájüreg és a fog-
bus mindennemü betegsége el-
len. Jónak bizonyult öblögő-
viz az idült torokbajoknál, I.
nagy palacska 1 frt 40 kr. I.
közép 1 frt, 1 kicsi 50 kr.

Dr. Popp cs. kir. fogorvos növény
fogpora,

rövid használat után a fogakat vakító fe-
hérekké te-zi, a nélkül, hogy azok ár-
talmáva volna. Ára dobozonként 63 kr.

Anatherin fogpastája füveszelenezék-
ben 1 frt 22 krral, jónak bizonyult fog-
tisztító szer.

Illatos fogpastája a száj üreg és a
fogak ápolása és fentartására a legki-
tűnőbb szer darabja 85 kr.

Fog oloma igen gyakorlati s a leg-
biztosabb szer a lyukas fogaknak áru-
mozására. Ára dobozonként 2 frt 10 kr.

Növény-zappan a legkellemebb
és a legjobb szer az arczbőr szépítésére.
Ára 30 kr.

A legjobb és legbiztosabb szer

fagy sebek,

bőrhámítás, bőrbetegségek és mindennemü
tisztáltságok elavoltására. Ára 30 kr.

A t. cz. közönség felkérteik világo-
san Popp cs. kir. udvari fogorvos-féle
készítményeket kéni, s csak az olyakat
fogadni el, melyok saját védjeggyel
vannak ellátva.

Kapható Debreczenben: Rottschnek, Göll
N., Muraközi K., Mihalevits L., Tamássy K. Or-
vényi, Vecsey V. gyógyszerárakban. Csanak J.
fűszerkereskedésében, Hadházi: Szilay gyógyszer-
H.-Böszörmény: Korányi G. gyógyszer, Szoboszló:
Trocsányi G. gy., Diószeg: Kovács Gy., Szar-
már: Dr. Lengyel M. gy., Bossin S., Böszörmé-
nyi S. gy., N.-Kálló: Mandl S., Hveszda K. gy.,
Tisza-Lök: Pintér P. gy., Munkács: Traxlegy,
Szinyér-Váralja: Gerber E. gy., Nánás: Ujvá-
ry gy., Karzag: Báthory gy., Derecske Belicváry
gy., B.-Ujfalu: Sárréty L. gy., Nagyvárad: Nyírj
G., Racsok G. Ember I. gy., Janki Antal, Huzella
A. uraknál, N.-Károly: Jelenik Füleki O. gy.,
Nyiregyháza: Szopka A., Lederer O. gy., Nag-
Bánya: Hanzulovits L. gy., Somlyó: Ruszka leg-
és társa: Tokaj Reiner D. gy., B.-Ujváros: Ta-
uffer K., Madaras; Jung K. gy., Csáth: Székely
A. gy., S.-A.-Ujhely: Reichard testvérek és De-
utsch János, Ointér F. gyógyszerészeknél.

A LEGJOBB

SZIVARKA-PAPIR

LE HOUBLON

francia gyártmány.
Utánzások elől intetik!!

E szivarkapapír csak akkor valódi,
ha minden lap LE HOUBLON bé-
lyegzőt magán hordja és minden
karton az alább látható védjegy-
gyel és aláírással van ellátva.

Cawley & Henry
Propriété du Brevet

CAWLEY & HENRY, alleinige Fabrikanten, PARIS

Soleils Fabricants brevétés des Marques:

PAPIER ANANAS LE DRAPEAU NATIONAL

Couleur Mals Blanc ou Mals
Qualité supérieure Aux Armes de chaque Pays

A legregibb és legnagyobb posztógyár-czég

Bum Mórítz

Brünnben.

ajánl a jövő időnyre:

3 méter 20 cent., mely 4 1/8 bécsi
rőf; valódi brünni gyapjuszövet, jó gyap-
juból, egy egész téliöltözetre, méteren-
ként frt 2.60, összesen 8.32.

3 méter 20 cent., valódi brünn
gyapjuszövet, finom gyapjuból, méterje
frt 3.60, összesen frt 11.52.

Legfinomabb brünni gyapjuszövet frt
4.50-től 8 frtig méterje.

2 méter 20 cent. kék barna, oliv,
vagy fekete Palmerston egy téli kabatra,
méterje 2.60, összesen 5.72, vagy Boy,
Biber, Eiderdun és Diagonálból, méterje
3 frt, összesen 6.60, ehez 1 méter 30
cent. csarrizott vagy koczkázott brünni
kabát-bélés á 1 frt összesen 1.30.

Finomabb brünni kabátzövetek szin-
tén minden színben, méterenként frt 3.50
től feljebb 10 frtig. Béllészövetek mé-
terje frt 3.50-től 6 frtig.

1 méter 20 cent. mely 1 1/2 bécsi
rőf; divatos brünni jó gyapjuszövet egy
nadragra való, méterenként frt 3, össze-
sen frt 3.60.

Finomabb nadrágszövet méterenként
frt 4-től egészen 8 frtig.

Valódi angol utazó-plaidok 3 méter
50 cent. hosszú és 1 méter 60 cent. szé-
les, frt 3.75, 5.—, 5.25, 8. egészen 18 frtig.

Nagy raktára mindennemü civill,
katona, livrée, templom- és billiárd poszt-
tókna, lodok és menezikof, mint szintén
mindenszínü női kendők különböző árak
ban.

Rendelmények utánvétel mellett a
legpontosabban díjmentesen eszközöltet-
nek és a csomagolásért nem számítatik
fel költség.

Mintakártyák szabók részére dij-
mentesen.

(265.)

Helyben e
Egy évre 10 frt.
Felvétel 5
Előfizetési pénz
Károly könyv
Károly könyv
Károly könyv

Az esküdtsz

* * Nálunk
csak egy ágában
az esküdtszéki int
ségek eseteiben.

Közönségün
meretlen még ma
természetével is.
szokva volt ösido
legyen felette eg
mely teljesen függ
nép feltogásától.

Befolyását a
is a közigazgatás
tásánál érvényesi
loknál, melyek a
voltak hivatva ite

Kétségen ki
küdszéki intézme
sem égető szük
hogy bírói karun
lenné tétellett aló
kivánatosnak láts

Mi nem akat
dani e kérdésben
világítjuk annak
széki intézmény
behozatott, a szá
nak bizonyult. A
függetlenítessék is
a kormánytól, ké
izben lelkiismereté
mondani a bünös
rideg betűje és h
veteli azt.

Vannak társa
cselekmények, me
tűje szerint elité
de a melyek azé
nak elítélhetők, n
alkotása óta válto

A „DEBRECZE

Danton

(DUMAS SÁNDÓ
czimü történel

HARMAD

Marat, miután a leng
jelvel ismeretséget k
kedett meg az orosz
tőja

„Hátamon — te
kül, hogy Danton sz
egy rosszul behegeze
a nyirkosságban, láb
tek ezen folytonos fü
milyenek voltak, gör
szen szabad vállaim
mása alatt meghajlott
ki aludtak szemeim,
orrom, melynek bizon
sége volt, elhajlott;
csontja követte azok
barlangban fertelmes,
nya lettem; ezen barl
a setétséghez, azon i
a viláosságától, a na
szeretem a pinczékét
gyon vannak a viz a
ban tetszésem szerint
berek és az Isten el
tört össze engemet, a
tak keresztül nyelven
a káromkodókkal mi
kegyes IX-ik Lajos m